Edgar J. Lyngaa
Rec. 1906

LIBRARY
INSTITUTE
30880
Gynæc Coll.

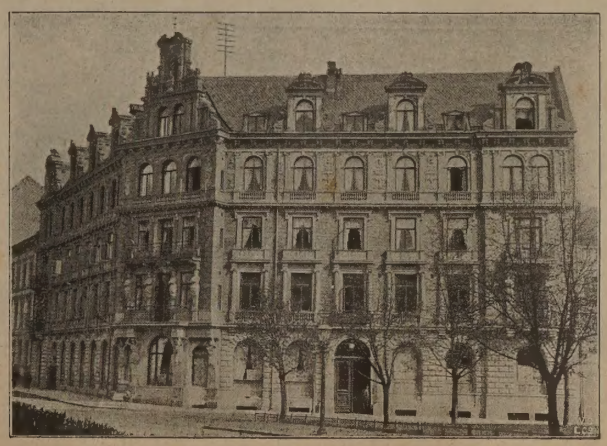

CHRISTIANIA ORTHOPÆDISKE OG MEDICO-MEK. INSTITUT.

ST. OLAFS GADE 28-30.

CHRISTIANIA.

Nationaltrykkeriet.

- 40592003

WELLCOME INSTITUTE LIBRARY
Coll. welMOmec
Call No. pam QT19 .EN6 1906 C55c

22500911788

Institutet er indrettet i en egen for øiemedet opført bygning, eies og staar under ledelse af lægerne V. Bülow-Hansen og P. Egeberg Giertsen, ~~og Bernhardt Natvig.~~

Det indeholder 3 store gymnastiksale med overlys, læseværelse, særskilte garderober for damer og herrer samt massageværelser. Overalt er indlagt elektrisk lys samt centralvarmeapparat med ventilationsanlæg, hvorved opvarmet, frisk luft med vifte drives ind i værelserne, saa der altid er god, ren luft uden træk.

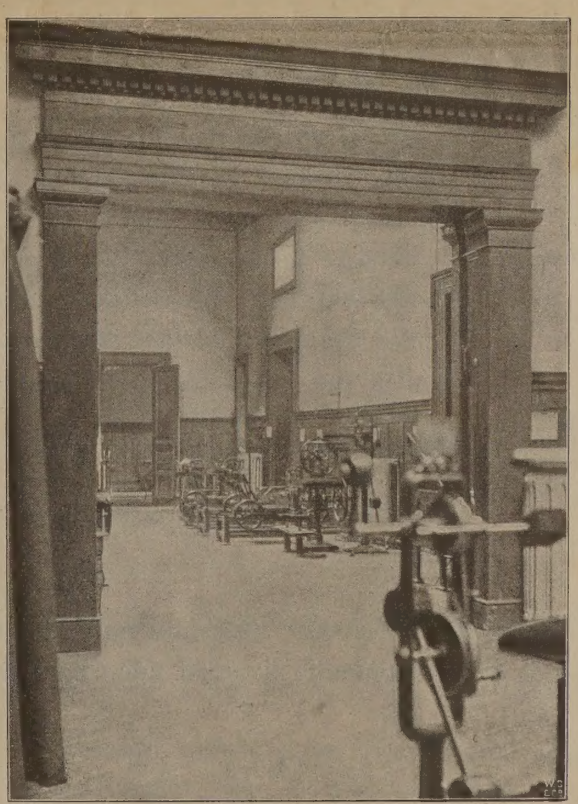

I. Medico-mekanisk afdeling.

Institutets hjælpemidler er et fuldstændigt sæt af den svenske dr. med. **G. Zanders apparater,** dertil et øvet personale til udøvelse af **manuel medicinsk gymnastik** og **massage,** endvidere elektriske apparater for anvendelse af konstant og faradisk strøm.

Behandlingen ledes af institutets eiere, saavidt muligt altid i samraad med patientens læge.

Institutets opgave er:

A. Ved **medicinsk gymnastik** og **massage** at bidrage til helbredelse af forskjellige, mest kroniske, sygelige tilstande.

Erfaringen har vist den gymnastiske behandlings nytte i følgende tilfælde:

1) **Sygdomme i bevægelsesorganer:**

Muskel- og ledlidelser som følge af overanstrængelse, af mangel paa brug, ydre beskadigelser, rheumatisme, gigt o. a. l.

Forskjellige perifere muskellammelser.

Erhvervslidelser, som «telegrafikrampe», «skrivekrampe», «spillekrampe» o. a. l.

2) **Sygdomme i nervesystemet:**

Søvnløshed, nervøs svækkelse, neurastheni, hysteri, neuralgier.

3) **Sygdomme i aandedrætsorganer:**

Kronisk bronkit, emphysem og asthma, sammensynkning af brystkassen efter plevrit (vand i lungesækken).

4) **Hjertesygdomme:**

Det er en samstemmig erfaring, at den gymnastiske behandling i de forskjellige former af *hjertefeil* har et taknemligt arbeidsfelt, dels som symptomatisk, men ogsaa som kurativt middel.

Nervøse forstyrrelser, hjertesvækkelse ved overanstrængelse, forstørrelse af hjertet, fedthjerte paavirkes i almindelighed særdeles gunstigt.

Ved klappefeil er den cirkulationsbefordrende og beroligende virkning høit skattet, saa «hjertepatienter» hører til institutets faste klientel.

5) **Sygdomme i fordøielsesorganer:**

Kronisk mave- og tarmkatarrh, *habituel obstruktion* (træg mave), hæmorrhoider.

B. Ved en passende **motionsgymnastik** at forebygge den daarlige indflydelse som et stillesiddende liv med liden eller ensidig bevægelse erfaringsmæssig medfører.

PLAN

for kursus til uddannelse af *sygegymnaster* og *gymnastiklærerinder* ved Christiania orthopædiske og mediko-mekaniske institut, St. Olafs gade 28—30.

Etaarige kurser har været afholdte ved institutet siden 1897 med det formaal at uddanne sygegymnaster, skikkede til under lægekontrol at udøve medicinsk gymnastik og massage.

Ved skrivelse af 2. mai 1902 erklærede *den kongelige norske regjerings kirke- og undervisningsdepartement* sig villig til indtil videre at opnævne eksamenscensorer ved kurset og opnævnte som saadanne de herrer *professorer dr. Gustav Guldberg* og *dr. Peter F. Holst.*

Samtidig forudsatte departementet, at det hvert aar tilstilles en kort beretning om det senest afholdte kursus med eksamensudfald.

Ved skrivelse af 14. december 1903 samtykkede *kirke- og undervisningsdepartementet* ligeledes i at opnævne censorer ved *det kursus til uddannelse af gymnastiklærerinder,* som knyttes til det ovennævnte kursus til uddannelse af sygegymnaster, under forudsætning af, at det af læreren i friskgymnastik nedenfor trykte program følges og det i samme nævnte timetal anvendes. Derhos forbeholdt departementet sig ret til at kontrollere undervisningen og eksaminationen ved statens gymnastikinspektør.

Som censor opnævntes gymnast frk. *E. Lampe.*

Fra september 1904 er kurset derfor udvidet til ogsaa at omfatte *friskgymnastik,* saaledes at de udeksaminerede elever er istand til at overtage lærerindeposter i friskgymnastik ved skoler, private partier o. a. l.

Kurset varer ét skoleaar, fra første september til udgangen af juni, da det afsluttes med eksamen.

For at kunne optages ved kurset fordres:

Lægeattest for god helbred og kraftigt legeme.

Vidnesbyrd om at have gjennemgaaet en skole for den høiere almendannelse eller et seminarium.

Ansøgning om optagelse indsendes inden juli maaneds udgang til Christiania orthopædiske og mediko-mekaniske institut.

Eleverne er forpligtede til at underkaste sig eksamen efter kursets afslutning og meddeles efter denne vidnesbyrd med karakterliste.

Betalingen for kurset udgjør kr. 640,00, der erlægges med kr. 300,00 i september, kr. 300,00 i januar samt gebyret til censorer, kr. 40,00, inden eksamens begyndelse.

Undervisningsplan.

1. **Anatomi.** Lærer: prosektor doktor H. HOPSTOCK.
   Efter en kort gjennemgaaelse af *anatomiens almindelige del* lægges vægten med hensyn til *den specielle del* særlig paa ben-, led- og muskellæren. Desuden gjennemgaaes i store træk hudsystemet, tarmsystemet, urinorganerne samt kar- og nervesystemet. Som lærebog benyttes *G. Guldberg: Korte grundtræk af menneskets anatomi.* Tredie udgave.
   Undervisningen foregaar under eksaminatorier og ved demonstrationer paa naturlige præparater.

2. **Fysiologi.** Lærer: prosektor doktor H. HOPSTOCK.
   Efter en kort indledning, hvori redegjøres for fysiologiens stilling og opgave, gjennemgaaes kapitlerne om legemets kemiske sammensætning, om blodet med kredsløbet og lymfen, om aandedrætsprocessen og sekretionerne, om næringsstoffene, næringsmidlerne, fordøielsen, opsugningen og assimilationen, desuden læren om varmedannelsen samt muskel- og nervefysiologien.
   I dette fag benyttes lærerens forelæsninger; disse pleier eleverne som regel at have afskrevet, før undervisningen i faget begynder.

3. **Almindelig sygdomslære.** Lærer: doktor GIERTSEN.
   Der gives en kort oversigt over de fælles betingelser, hvorefter sygelige forandringer optræder i legemet, idet der omtales cirkulationsforstyrrelser og ernæringsforstyrrelser; ligeledes gives der et uddrag af almindelig aarsagslære, om bakterier o. a. l.

4. **Bevægelseslære.** Lærer: doktor GIERTSEN.
   Efter doktor J. Arvedsons „Lärobok i Rörelseslära" gjennemgaaes de fysiske love, der er nødvendige for forstaaelsen af, hvilke kræfter der har indflydelse paa bevægelsens kraft og hastighed, videre de fysiologiske og mekaniske love, hvorunder musklerne arbeider.

5. **Friskgymnastik.** Lærer: kaptein C. HALVORSEN.
   Der undervises 2 timer daglig i 10 maaneder, september—juni (sædvanlige skoleferier ved jul og paaske fratrukket), hvilket antages at svare til den arbeidstid, der er paalagt under statens 4-maaneders-kursus til uddannelse af gymnastiklærerinder i folke- og middelskolen.
   a) *Instruktionsøvelser*, der omfatter gymnastik saavel ude som inde, fremmes efter: „Bjørnstads Haandbog", „Petersens Instruktion", „Bentzens Tabeller", „Liedbecks dagöfningar" og delvis „Minnesbok" samt „Sanglege" af Nora Kobberstad m. fl. Der undervises i svømning, saavidt forholdene tillader, ialfald forberedende svømmebevægelser paa land.
   b) *Opøvelse af færdighed* i den udstrækning, som ansees nødvendig for instruktionsuddannelsen, idet læreren herved faar anledning til at vise, hvordan en tabel skal ledes feil rettes m. v.
   c) *Gjennemgaaelse* af: Hensigten med gymnastik, forskjellige aldere, forskjelligt kjøn, forsigtighedsregler, progression, individualisering, underafdelingsførsel, fritagelsesgrunde, kontrol med forsømmelser, karaktergivning, disciplin, anstandsøvelser, gymnastikdragt, orden i salen og omklædningsrummet, gymnastiksale og deres indredning, redskaber og fordringer til disse samt departementets cirkulærer om gymnastik.

6. **Massage.** Lærer: doktor GIERTSEN.
   Som Lærebog benyttes doktor J. Arvedsons, idet der lægges væsentlig vægt paa opøvelse af den tekniske færdighed. Som ledetraad for undervisningen benyttes desuden Bum's „Handbuch der Massage und Heilgymnastik" samt Kleens Handbok i Massage. Først gjennemgaaes massagehaandgrebene, disses anvendelse paa de forskjellige legemsdele samt de særskilte methoder for behandling af de enkelte sygdomme. Dernæst gjennemgaaes den almindelige kropsmassage samt dennes virkning paa syge og sunde legemsdele og organer.

7. **Medicinsk gymnastik.** Lærere: doktor GIERTSEN og institutets bestyrerinde frk. KATE BULL.

Der gaaes frem efter dr. med. A. Wides „Handbok i medicinsk gymnastik" og dr. J. Arvedsons lærebog „Den medicinske gymnastiks øvelsesforraad" saaledes, at samtlige elever baade faar anledning til at udføre øvelser og til at erfare deres virkninger.

8. **Speciel sygdomslære.** Lærer: doktor GIERTSEN.

I tilslutning til massagen og den medicinske gymnastik gjennemgaaes sygdomslæren saaledes, at der udførligere omtales de sygdomme, hvorved gymnastisk behandling kommer til anvendelse, medens der ligeledes nævnes en del sygdomme, hvor behandlingen ikke maa anvendes.

Enkelte kapitler af sygdomslæren gjennemgaaes ikke, da forstaaelsen af disse kræver lægeuddannelse og ofte en specialistisk kundskab. Saadanne afsnit er sygdomme i næse, strube, svælg, øien- og ørensygdomme samt sygdomme i kjøns- og urinorganer.

Gymnasterne indprentes, at det ikke er *deres* sag at stille diagnoser og arbeide uafhængig af lægerne, men at de bør arbeide sammen med og under kontrol af lægestanden.

9. **Praktisk arbeide ved institutets poliklinik.** Lærere: doktor GIERTSEN og gymnast frk. S. HANSEN.

Til institutet er knyttet en poliklinik, hvor ubemidlede har anledning til at erholde gratis behandling med massage og medicinsk gymnastik. Patienterne undersøges, sygdommene forklares og anvisning til den enkeltes behandling gives af lægen, hvorefter eleverne arbeider under gymnastens veiledning og kontrol.

10. **Praktisk orthopædisk arbeide.** Lærerinde: institutets bestyrerinde frk. KATE BULL. Eleverne tjenstgjør turvis som assistenter ved institutets orthopædiske afdeling under bestyrerindens ledelse.

Ved eksamen gives følgende *karakterer:*

I anatomi og fysiologi	en	karakter.
- almindelig sygdomslære og bevægelseslære	en	—
- instruktion	en	—
- praktisk færdighed i massage	en	—
- — — i medicinsk gymnastik	en	—
- speciel sygdomslære	en	—

W. C. Fabritius & Sønner A/S.

II. Den orthopædiske afdeling

har særskilt gymnastiksal, massageværelse, operationsrum.

Her behandles **rygskjævheder, slet holdning, mangelfuld kropsudvikling, spondyliter** (rygradbetændelser), **klumpfod, platfod** og andre **orthopædiske** lidelser.

Hjælpemidlerne er den svenske medicinske gymnastik, «selvretning» efter afdøde distriktslæge Kjølstads methode, redressementsmaskiner, anlæggelse af korsetter og bandager af forskjellige slags.

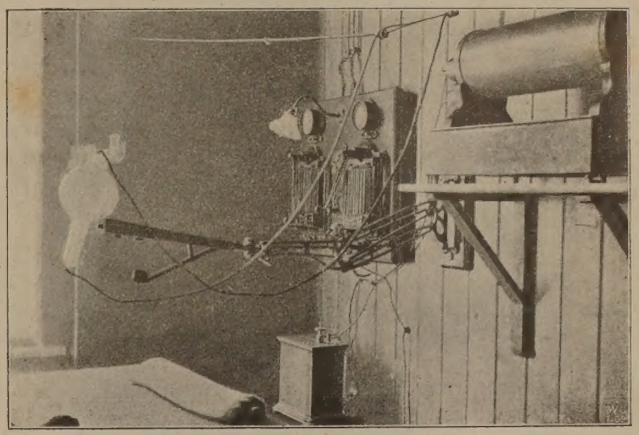

III. Røntgen afdeling.

Institutet er i besiddelse af apparater for gjennemlysning og fotografering med Røntgenstraaler.

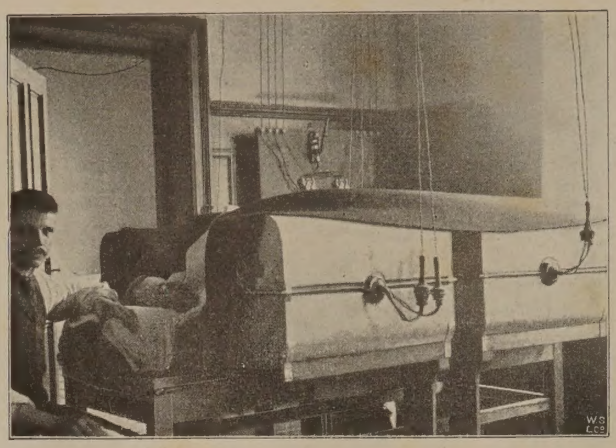

IV. Elektriske lys-varmebad (Bath-bad)

anvendes særlig ved rheumatiske og arthritiske lidelser, ischias, gigt, podagra.

Institutet, saavel den medico-mekaniske som den orthopædiske afdeling, holdes i drift hele aaret med undtagelse af maanederne juli og august.

Funktionærer: Bestyrerinde for dame- og barneafdelingen frk. KATE BULL.
6 kvindelige og 3 mandlige assistenter.

Den medico-mekaniske afdeling er aaben:

For herrer 8—10 fm., 1—3 og $6^1/_2$—$8^1/_2$ em.
» damer $10^1/_2$ fm.—$12^1/_2$ em. og 5—6 em.

Den orthopædiske afdeling er aaben:

Kl. 12—2 og 5—7.

Lægernes samtaletid er:

Kl. $11^1/_2$—2.

Priser for behandling.

A. Gymnastisk behandling 1 gang daglig. Kr. 15.00 for 1ste maaned. Kr. 10.00 for hver efterfølgende maaned.

Pr. maaned	kr.	20,00
Halv-sæsonkort	»	80,00
Hel-sæsonkort	»	120,00

NB. Hel sæson gjælder **10** fortløbende driftsmaaneder, **halv do. 5.**

B. Orthopædisk behandling.

2 gange daglig pr. maaned	kr.	50,00
1 —»— » —	»	30,00

For massage af assistenterne betales kr. 30,00 pr. maaned. Elektrisk behandling betales efter nærmere aftale.

Elektriske lys-varmbad i serier pr. bad kr. 5,00.

Ovenstaaende priser omfatter alle undersøgelser; dog betales for første gangs konsultation kr. 5,00.

Læseværelse.